

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/16/240

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni vaneminspektor Sirje Biin
Otsuse tegemise aeg ja koht	16.02.2016, Tallinn
Vaide esitamise aeg	02.02.2016
Teabevaldaja	Tallinna Vangla aadress: Magasini 35, 10138 TALLINN e-posti aadress: talv.info@just.ee
Vaide esitaja	xxxxx Address: xxxxxx

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 p 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Tallinna Vanglas on 13.01.2016 registreeritud xxxxx 11.01.2016 teabenõue, milles ta soovis koopiaid seitsmest Sotsiaalministeeriumi määrusest, kahest Vabariigi Valitsuse määrusest, ühest siseministri määrusest, ühest põllumajandusministri määrusest ja kolmest seadusest.

2. Vangla vastas teabenõudjale 20.01.2016. Vastuses on märgitud, et esitatud teabenõuet käsitletakse lähtudes avaliku teabe seaduse § 23 lg 2 punktist 5 selgitustaotlusena, kuna teabenõude täitmiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel on vaja uus teave dokumenteerida. Vangla selgitas, et kuna enamus soovitud õigusaktidest ei

puuduta vangla töökorraldust ja õigusaktide väljaprintimine on ajamahukas, on teabenõudjal võimalik õigusaktidega tutvuda vangistusseaduse § 31¹ alusel – kinnipeetavatele vanglateenistuse poolt selleks kohandatud arvutites, mille kaudu on vanglateenistuse järelevalve all võimaldatud juurdepääs ametlikele õigusaktide andmebaasidele ja kohtulahendite registri, kust on võimalik teha ka vajalikke väljakirjutisi. Lisaks selgitab vangla, et kinnipeetaval on õigus kasutada Tallinna Vangla kodukorra punktis 11.6.1 loetletud teenusena koopiategemise teenust, mille eest tuleb kinnipeetaval endal maksta.

3. Andmekaitse Inspeksioonis on 04.02.2016 registreeritud xxxxx 02.02.2016 vaie.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt külastas teabenõudja 11.01.2016 vangla internetipunkti, kus otsis välja 14 talle vajalikku õigusakti, millest palus teabenõudena koopiaid. Kuigi kontaktisik algul lubas need teha, edastati talle 21.01.2016 vangla vastus, et õigusakte ei väljastata, kuna need ei puuduta vangla töökorraldust ja nende väljaprintimine on ajamahukas. Vastuses märgitakse ka, et neid võib tellida oma raha eest.

Vaide esitamise põhjused:

- 1. Riigikohus on sätestanud, et avalik teave peab olema kinnipeetavale kättesaadav võrdses mahus vabaduses viibivate inimestega, st iga riigiasutus peab selle talle väljastama paber kandjal, kui ta seda soovib (RKÜK 7.12.09 nr 3-3-1-5-09). Vangla seda ei teinud.*
- 2. Kinnipeetavad saavad seadustega tutvuda vastavalt kohandatud arvutites. Maksimumaeg seadustega tutvumiseks arvutis on ühele kinnipeetavale üks tund nädalas. Isegi siis, kui kinnipeetav esitab mitu taotlust, saab internetipunkti kasutada maksimum üks tund nädalas. Seega on interneti kasutamine pigem informatiivset laadi – sellel ajal otsitakse välja vajalikud õigusaktid ja pärast tellitakse need vanglalt paber kandjal.*
- 3. Seadus näeb küll ette koopiategemise eest tasumise alates 21. leheküljest, kuid seda ei saa rakendada vanglas juhul, kui kinnipeetav soovib õigusakte ainult kasutada. Vastasel juhul oleks tegemist võrdse kohtlemise printsiibi rikkumisega, sest kinnipeetav peaks tasuma avaliku teabe eest seetõttu, et viibib vangistuses ning tal pole võimalust kasutada internetti, kus need õigusaktid on 24/7 tasuta kättesaadavad, samas mahus kui vabaduses viibival isikul.*
- 4. Vangla väide, et õigusakte ei pea väljastama, sest need pole seotud vangistusega, on absurdne.*
- 5. Vangla väide, et need õigusaktid ei puuduta vangla töökorraldust, ei vasta tõele. Kõik need on vajalikud, et tõestada analoogia põhjal kinnipeetavate süsteemset ebavõrdset kohtlemist ning inimvääriskuse alandamist vanglates (nt peab lemmikloomal olema rohkem isiklikku ruumi kui kinnipeetaval).*
- 6. Arvestades, et teabenõudele on vastatud vale seaduse alusel, põhjused on absurdsed, kontaktisik valetas menetluse käigus ning lõpuks piirati õigusvastaselt Põhiseaduse § 44 lõikest 1 tulenevat õigust, tegu on ilmselge hea halduse tava eiramisega.*

Taotlus:

Palun teha Tallinna Vanglale ettekirjutus minu poolt 11.01.2016 esitatud avalduses nimetatud õigusaktide koheseks väljastamiseks paber kandjal.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 kohaselt teostab Andmekaitse Inspeksioon teabevaldajate üle riiklikku ja haldusjärelevalvet nende poolt teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel.

AvTS § 3 lõige 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid või väljavõtteid asutuse valduses olevatest dokumentidest.

Antud juhul ei ole vaide esitaja küsinud koopiat teabevaldaja valduses olevatest dokumentidest, vaid Riigi Teatajas avalikustatud õigusaktidest. Seega ei saa vanglat lugeda Riigi Teatajas avalikustatud õigusaktide osas teabevaldajaks avaliku teabe seaduse mõistes. Seetõttu ei pidanud inspeksioon ka vajalikuks küsida vanglalt asjaolude kohta rohkem põhjendusi, kui seda oli esitatud teabenõudjale vastates.

Vangistusseaduse § 31¹ sätestab, et kinnipeetaval ei ole lubatud kasutada Interneti, välja arvatud vanglateenistuse poolt selleks kohandatud arvutites, mille kaudu on vanglateenistuse järelevalve all võimaldatud juurdepääs ametlikele õigusaktide andmebaasidele ja kohtulahendite registrile. Antud juhul oli avalik teave kinnipeetavale kättesaadav.

Vanglal on küll kohustus tagada kinnipeetavatele piiratud ulatuses juurdepääs Internetis avaldatud teabele, kuid vangla ei ole seal avalikustatud õigusaktide ja kohtulahendite osas teabevaldaja, mis kohustaks teda neist teabenõudjale koopiaid tegema. Nagu vangla on ka teabenõudjale selgitanud, saab ta vajadusel koopiaid teenusena oma raha eest tellida tulenevalt Tallinna Vangla kodukorra punktist 11.6.1.

Andmekaitse Inspeksioon märgib, et kui vangla olekski olnud küsitud teabe osas teabevaldajaks, oleks teabenõudjale saadetud teabenõude täitmisest keeldumise teade eksitav – õigusaktidest koopiaid tegemiseks ei ole vaja neid süstematiseerida ega uut teavet luua, pigem on tegemist teabe suure mahuga, mis annaks aluse keelduda teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 2 punkti 3 alusel.

Andmekaitse Inspeksiooni pädevuses ei ole hinnangute andmine vanglate töökorraldusele ega seda reguleerivatele õigusaktidele. Seetõttu ei anna me hinnangut vanglateenistujate tegevusele ega hinda seda, kas Internetile juurdepääsuaeg on õigusaktidega tutvumiseks piisav. Samuti ei kuulu inspeksiooni pädevusse võrdse kohtlemisega seonduvad probleemid.

Eeltoodust tulenevalt jätab inspeksioon vaide rahuldamata.

Sirje Biin
vaneminspektor
peadirektori volitusel